

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 11/4296

SS - ROM FOR ALLE - EN SOSIAL BOLIGPOLITIKK FOR FRAMTIDEN

Saksbehandler: Roger Tverå		Arkiv: F17
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
28/11	Eldrerådet	16.11.2011
22/11	Rådet for funksjonshemmede	17.11.2011
29/11	Helse- og sosialutvalget	22.11.2011

Rådmannens innstilling:

Rådmannen anbefaler at helse- og sosialutvalget fatter følgende vedtak:

Sandefjord kommune gir følgende høringsuttalelse til NOU 2011:15 Rom for alle – En sosial boligpolitikk for framtiden:

1. NOU 2011:15 Rom for alle skisserer en rekke gode tiltak og gir en gjennomgang av virkemidler på feltet. Det trekkes særlig fram at bolig forankres som en av velferdspilarene på lik linje med helse, utdanning og inntektssikring, og at staten må opptre som en støttespiller for kommunene i dette arbeidet.
2. Dersom kommunene skal følge opp forslagene til tiltak, må det tilføres tilstrekkelig midler til etablering av boliger, renovering av nedslitt boligmasse og viderefremidlingsmidler til etablering av vanskeligstilte i eide boliger. I kommunene er det et betydelig vedlikeholdsetterslep, og standarden på boligmassen er enkelte steder meget lav og til dels slumpreget.
3. Oppfølgingsarbeidet - det boligsosiale arbeid - er svært viktig. Kommunene må ha tilført midler til å gjøre dette og utredningens presisering av bolig som en av grunnpilarene i et behandlingsforløp må medføre sterkere forpliktelser fra 2. linjetjenesten overfor personer som trenger ettervern og poliklinisk behandling.
4. Sandefjord kommune støtter forslaget om endringen som omgjør tilskudd til rente- og avdragsfrie lån. Ved denne omleggingen vil et rente- og avdragsfritt lån ved salg på denne måten kunne benyttes til andre vanskeligstilte og ikke til å bygge opp egenkapital til selger av boligen.
5. Sandefjord kommune støtter forslaget om å styrke tilskuddet til tilpassing av boliger. Flere eldre vil bo lengre i sine egne boliger. Dette betyr at eldre boliger som ikke er oppført i en livsløpsstandard må tilpasses de behov en eldre befolkning vil ha. En økt økonomisk satsing på dette vil bli nødvendig.

6. Bostøtten, spesielt til barnefamilier, må følge prisutviklingen på boligmarkedet og bør derfor reguleres i henhold til dette.

Møtebehandling:

Eldrerådet behandlet saken i møte den 16.11.2011:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt

Eldrerådets vedtak:

Eldrerådet anbefaler at helse- og sosialutvalget fatter følgende vedtak:

Sandefjord kommune gir følgende høringsuttalelse til NOU 2011:15 Rom for alle – En sosial boligpolitikk for fremtiden:

1. NOU 2011:15 Rom for alle skisserer en rekke gode tiltak og gir en gjennomgang av virkemidler på feltet. Det trekkes særlig fram at bolig forankres som en av velferdspilarene på lik linje med helse, utdanning og inntektssikring, og at staten må opptre som en støttespiller for kommunene i dette arbeidet.
2. Dersom kommunene skal følge opp forslagene til tiltak, må det tilføres tilstrekkelig midler til etablering av boliger, renovering av nedslitt boligmasse og videreformidlingsmidler til etablering av vanskeligstilte i eide boliger. I kommunene er det et betydelig vedlikeholdsetterslep, og standarden på boligmassen er enkelte steder meget lav og til dels slumpreget.
3. Oppfølgingsarbeidet - det boligsosiale arbeid - er svært viktig. Kommunene må ha tilført midler til å gjøre dette og utredningens presisering av bolig som en av grunnpilarene i et behandlingsforløp må medføre sterkere forpliktelser fra 2. linjetjenesten overfor personer som trenger ettervern og poliklinisk behandling.
4. Sandefjord kommune støtter forslaget om endringen som omgjør tilskudd til rente- og avdragsfrie lån. Ved denne omleggingen vil et rente- og avdragsfritt lån ved salg på denne måten kunne benyttes til andre vanskeligstilte og ikke til å bygge opp egenkapital til selger av boligen.
5. Sandefjord kommune støtter forslaget om å styrke tilskuddet til tilpassing av boliger. Flere eldre vil bo lengre i sine egne boliger. Dette betyr at eldre boliger som ikke er oppført i en livsløpsstandard må tilpasses de behov en eldre befolkning vil ha. En økt økonomisk satsing på dette vil bli nødvendig.
6. Bostøtten, spesielt til barnefamilier, må følge prisutviklingen på boligmarkedet og bør derfor reguleres i henhold til dette.

Rådet for funksjonshemmede behandlet saken i møte den 17.11.2011:

Eddie Whyte, Ap fremmet følgende tilleggsforslag:

I tilknytning til behandlingen av høringsuttalelsen foreslår rådet for funksjonshemmede at det uttrede en sak som ser på muligheten for å utarbeide en felles bolig- og omsorgsstrategi for ungdom.

Rådmannens innstilling med tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådet for funksjonshemmedes vedtak:

1. NOU 2011:15 Rom for alle skisserer en rekke gode tiltak og gir en gjennomgang av virkemidler på feltet. Det trekkes særlig fram at bolig forankres som en av velferdspilarene på lik linje med helse, utdanning og inntektssikring, og at staten må opptre som en støttespiller for kommunene i dette arbeidet.
2. Dersom kommunene skal følge opp forslagene til tiltak, må det tilføres tilstrekkelig midler til etablering av boliger, renovering av nedslitt boligmasse og videreformidlingsmidler til etablering av vanskeligstilte i eide boliger. I kommunene er det et betydelig vedlikeholdsetterslep, og standarden på boligmassen er enkelte steder meget lav og til dels slumpreget.
3. Oppfølgingsarbeidet - det boligsosiale arbeid - er svært viktig. Kommunene må ha tilført midler til å gjøre dette og utredningens presisering av bolig som en av grunnpilarene i et behandlingsforløp må medføre sterkere forpliktelser fra 2. linjetjenesten overfor personer som trenger ettervern og poliklinisk behandling.
4. Sandefjord kommune støtter forslaget om endringen som omgjør tilskudd til rente- og avdragsfrie lån. Ved denne omleggingen vil et rente- og avdragsfritt lån ved salg på denne måten kunne benyttes til andre vanskeligstilte og ikke til å bygge opp egenkapital til selger av boligen.
5. Sandefjord kommune støtter forslaget om å styrke tilskuddet til tilpassing av boliger. Flere eldre vil bo lengre i sine egne boliger. Dette betyr at eldre boliger som ikke er oppført i en livsløpsstandard må tilpasses de behov en eldre befolkning vil ha. En økt økonomisk satsing på dette vil bli nødvendig.
6. Bostøtten, spesielt til barnefamilier, må følge prisutviklingen på boligmarkedet og bør derfor reguleres i henhold til dette.

I tilknytning til behandlingen av høringsuttalelsen foreslår rådet for funksjonshemmede at det uttrede en sak som ser på muligheten for å utarbeide en felles bolig- og omsorgsstrategi for ungdom.

Helse- og sosialutvalget behandlet saken i møte den 22.11.2011:

Ole T. Hoelseth(FRP) fremmet følgende forslag til vedtak:

1. NOU 2011:15 Rom for alle er for lite presis i å definere hvem som er vanskeligstilte på boligmarkedet. Faren ved å definere denne gruppen som for bred er å frata mange mennesker verdigheten ved at de ikke lenger gis muligheten til selv å arbeide seg ut av fattigdom.
2. Det offentlige har i flere tiår arbeidet med en rekke virkemidler for å redusere fattigdom og gjøre mennesker i bedre stand til å ta vare på seg selv. Dette arbeidet og denne ressursbruken har i all hovedsak vært mislykket fordi det offentlige har premiert uønsket atferd og straffet ønsket atferd. Personer som tilsynelatende ikke er i stand til å ta vare på seg selv får bostøtte, subsidierte lån og sosialhjelp, mens personer som sparer, arbeider hardt og ikke krever noe av det offentlige tross sykdom og plager beskattes stadig mer.
3. Sandefjord kommune oppfordrer regjeringen til å arbeide fram en ny offentlig utredning der det i større grad legges vekt på punkt 1. og 2. Vi minner om at det er vanskelig å oppnå nye resultater ved å bruke samme metode gang på gang.
4. Sandefjord kommune støtter forslaget om å styrke tilskuddet til tilpasning av boliger, slik at flere eldre, som ikke er friske, kan bo i sine boliger. Det er imidlertid viktig at et slikt tilskudd gis til eldre som ikke selv er bemyndet til å stå for en slik tilpasning. Det er feil å gi skattebetalernes penger til mennesker som ikke trenger det.

Det ble votert alternativt over rådmannens forslag til vedtak og Ole T. Hoelseths forslag hvor rådmannens forslag ble vedtatt med 10 mot 1 stemme. Mindretallet besto Ole T. Hoelseth

Helse- og sosialutvalgets vedtak:

Sandefjord kommune gir følgende høringsuttalelse til NOU 2011:15 Rom for alle – En sosial boligpolitikk for framtiden:

1. NOU 2011:15 Rom for alle skisserer en rekke gode tiltak og gir en gjennomgang av virkemidler på feltet. Det trekkes særlig fram at bolig forankres som en av velferdspilarene på lik linje med helse, utdanning og inntektssikring, og at staten må opptre som en støttespiller for kommunene i dette arbeidet.
2. Dersom kommunene skal følge opp forslagene til tiltak, må det tilføres tilstrekkelig midler til etablering av boliger, renovering av nedslitt boligmasse og viderefremmidlingsmidler til etablering av vanskeligstilte i eide boliger. I kommunene er det et betydelig vedlikeholdsetterlep, og standarden på boligmassen er enkelte steder meget lav og til dels slumpreget.
3. Oppfølgingsarbeidet - det boligsosiale arbeid - er svært viktig. Kommunene må ha tilført midler til å gjøre dette og utredningens presisering av bolig som en av

grunnpilarene i et behandlingsforløp må medføre sterkere forpliktelser fra 2. linjetjenesten overfor personer som trenger ettervern og poliklinisk behandling.

4. Sandefjord kommune støtter forslaget om endringen som omgjør tilskudd til rente- og avdragsfrie lån. Ved denne omleggingen vil et rente- og avdragsfritt lån ved salg på denne måten kunne benyttes til andre vanskeligstilte og ikke til å bygge opp egenkapital til selger av boligen.
5. Sandefjord kommune støtter forslaget om å styrke tilskuddet til tilpassing av boliger. Flere eldre vil bo lengre i sine egne boliger. Dette betyr at eldre boliger som ikke er oppført i en livsløpsstandard må tilpasses de behov en eldre befolkning vil ha. En økt økonomisk satsing på dette vil bli nødvendig.
6. Bostøtten, spesielt til barnefamilier, må følge prisutviklingen på boligmarkedet og bør derfor reguleres i henhold til dette.

SAKSUTREDNING:**Bakgrunn:**

Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) sendte den 23. august 2011 NOU 2011:15 Rom for alle til høring. KRD ber om høringsinstansenes syn på NOUens analyser, vurderinger og forslag. Høringsfristen er satt til 25. november i år.

NOUen omhandler mange temaer vedr. boligens betydning for levekår, den enkeltes behov for støtte og hjelp, forskjellige tiltak det offentlige kan bidra med m.m. NOUen er svært omfattende. Denne saksfremstillingen er i hovedsak konsentrert om kun et lite utdrag av temaene.

NOUens hovedkonklusjoner oppsummeres i 4 punkter

- Bolig gir mer velferd
- Et boligsosialt løft i kommunene
- Boligeie for flere vanskeligstilte
- Et mer velfungerende leiemarked

Noen av forslagene i NOUen

NOU 2011:15 "Rom for alle" understreker at bolig må være en sentral del av velferdspolitikken, og at bolig som velferdsgode er underkommunisert. Bolig framheves i NOUen som en av velferdssamfunnets pilarer på lik linje med helse, utdanning og inntektssikring. Kommunene må settes i stand til å fylle sin rolle i dette. Husbanken vil være en sentral samarbeidspartner gjennom å samordne statlig politikk overfor kommunene. Kommunene må sikres økonomiske rammer som muliggjør å ta dette ansvaret, samt at det juridiske grunnlaget tydeliggjøres.

Det boligsosiale arbeidet i kommunene er ofte fragmentert og lite helhetlig, og krever både kompetanse og ressurser lokalt. Et boligsosialt løft er mulig i kommunene gjennom en koordinert innsats både lokalt og i samarbeid med husbanken.

NOUen påpeker at forebygging er viktig og at det bør settes mål for det boligsosiale arbeidet i kommunen. Disse målene bør integreres i kommunens øvrige planverk. For å oppfylle disse målsettingene må kommunene gis utvidet handlingsrom, spesielt for utsatte grupper. Utsatte grupper er i denne sammenheng mennesker med rusavhengighet, psykiske lidelser og dobbeltdiagnoser. Kompetansebygging på feltet trekkes også fram som vesentlig for å lykkes. Kommunale utleieboliger bør i størst mulig grad være et tilbud for en kort periode.

Det påpekes i NOUen at boligeie har flere fordeler for mange. Boligeie har et uutnyttet potensial som hvor vanskeligstilte kan hjelpes til egen bolig gjennom bedre støtteordninger og skjerming mot risiko. Slike tiltak kan være mer fleksibel bruk av startlån, boligtilskudd og tapsfond. Disse ordningene vil være gunstig både for den enkelte, for kommunen og for samfunnet som helhet. NOUen påpeker at bostøtten bør styrkes spesielt i forhold til vanskeligstilte barnefamilier.

Tilskudd til tilpasning er en økonomisk behovsprøvd ordning som skal bidra til å gjøre boligen bedre tilpasset behovene til personer med redusert funksjonsevne. Dette kan bidra til å gjøre det mulig å fortsette å bo i en egnet eid bolig. Tilskuddets hovedfunksjon er å tilrettelegge for at vanskeligstilte skal kunne etablere seg i eid bolig. Derfor foreslår NOUen å gjøre om

tilskuddet til et rent rente- og avdragsfritt lån, i motsetning til dagens ordning hvor det blir gitt et tilskudd som avskrives over 20 år.

For å styrke den enkeltes evne til selv å ta ansvar for egen bosituasjon og liv, må enkelte ha råd og veiledning i forhold til egen økonomi. Et viktig tiltak kan være en frivillig trekkavtale ved NAV for å dekke løpende husleie.

NOUen påpeker at både det private leiemarkedet og den kommunale utleiesektoren bør videreutvikles for å imøtekomme leietakernes behov. Det er betydelig press i leiemarkedet, og svakere grupper utkonkurreres ofte.

Hele NOUen finnes på

<http://www.regjeringen.no/nn/dep/krd/dok/nouer/2011/nou-2011-15.html?id=650426>

Rådmannens merknader:

Hjelp til å skaffe egen bolig oppfattes av Sandefjord kommune som de fleste andre kommuner som en forpliktelse overfor husholdninger som ikke klarer dette selv. Kommunen forvalter og tildeler utleieboliger for en rekke grupper. Egen bolig er en forutsetning for å kunne fungere i samfunnet.

Utviklingen av de statlige føringene innenfor boligpolitikk for vanskeligstilte har gjennomgått en endring de siste 10 år. Denne NOU forsterker disse føringene og kommer på et riktig tidspunkt i forhold til de holdningsendringer som har funnet sted.

Sandefjord kommune har benyttet ordningen med frivillig trekkavtale i snart to år, og erfarer at den er til god hjelp for flere. Antall personer med stor restanse på husleie er ved hjelp av denne ordningen redusert med ca 75% i Sandefjord.

NOUen anfører at det å eie egen bolig er ønskelig ut fra både den enkeltes perspektiv og ut fra samfunnets perspektiv. Denne eierlinjen istandsetter den enkelte til å nyte godt av verdistigning på egen bolig og gir bedre mulighet til styring i eget liv.

Sandefjord kommune inngikk i 2010 et partnerskap med Husbanken gjennom boligsosialt utviklingsprogram med tanke på å styrke arbeidet og kompetansen på dette feltet. De tiltakene som skisseres i NOU 2011:15 Rom for alle er i tråd med både satsingsområdene innen dette arbeidet og de føringene som framkommer i kommuneplanmålene både hva gjelder oppvekstvilkår for barn og unge, levekår generelt og å motvirke økende problemer knyttet til rus, kriminalitet og samfunnskadelige konflikter.